

CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ARAD

*Mun. Arad, Str. Mucius Scaevola, nr. 9 Telefon/fax: 0257/214.570,
e-mail: cjrae_arad@yahoo.com web: www.cjraearad.ro*

MINISTERUL EDUCAȚIEI

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

DISCIPLINA: TERAPIA TULBURĂRILOR DE LIMBAJ

PROFESOR LOGOPED:

AN ȘCOLAR: 2020-2021

PLANIFICAREA PROGRAMELOR TERAPEUTIC - RECUPERATORII PENTRU TULBURĂRILE DE LIMBAJ

OBIECTIVE CADRU ALE T.T.L.

- 1.** Depistarea populației școlare cu tulburări de limbaj și organizarea activității specifice pentru prevenirea și eliminarea lor.
- 2.** Realizarea unor structuri tehnico-procedurale diferențiate corespunzătoare tipurilor de deficiență (pentru activități în grup) dar și pentru fiecare elev în parte (activități individualizate).
- 3.** Diminuarea efectelor negative ale tulburărilor de limbaj asupra dezvoltării personalității elevului – atât prin conținutul programelor, cât și prin completarea lor cu acțiuni psihoterapeutice.
- 4.** Dezvoltarea capacității de comunicare liberă, independentă, prin respectarea regulilor cerute de acestea: ortografice, gramaticale etc.
- 5.** Dezvoltarea abilităților implicate în actul lexic și cel grafic.

TERAPIA TULBURĂRILOR DISLALICE

TEMATICĂ SEMESTRIALĂ

Nr	Sarcina urmărită	Semestrul		Obs
		I	II	
1.	Depistarea tuturor elevilor cu tulburări de limbaj; examinarea fiecărui elev pentru satabilirea profilului individual - aprecierea fondului tulburării (organic sau funcțional) - cunoașterea integrității anatomo-funcționale a aparatului fono-articulator; - cunoașterea posibilităților articulatorii și a nivelului achizițiilor verbale; - cunoașterea particularităților proceselor psihice. Precizarea diagnosticului și elaborarea programelor colective de lucru (pe grupe) și a programelor individuale; întocmirea fișelor logopedice.			
2.	Terapia propriu-zisă a) Înlăturarea negativismului față de vorbire; crearea dorinței de a se corecta și de a se implica în corectare. b) Dezvoltarea mobilității generale. c) Dezvoltarea mobilității organelor fono-articulatorii. d) Formarea și dezvoltarea respirației corecte, a unei bune sincronizări între actul respirator și vorbire, mărirea capacității respiratorii, obținerea unui ritm respirator uniform. e) Educarea auzului fonematic. f) Realizarea pronunției corecte a sunetelor deficitare și exersarea lor g) Dezvoltarea capacității de formulare corecte a propozițiilor care conțin cuvinte cu sunetul corectat în vorbirea curentă. h) Verificarea finală. Verificarea sunetelor imposter și a gradului de automatizare a pronunției corecte în vorbirea curentă.	Perma nent	Perma nent	
3.	Evaluare finală			

OBIECTIV CADRU

Formarea capacităților copilului de a pronunța clar, precis, prin articularea corectă a fonemelor, silabelor, cuvintelor, enunțurilor simple, respectând în același timp accentul și intonația

MODALITĂȚI DE REALIZARE A TERAPIEI DISLALIEI – EXERCIȚII CONCRETE

A. DEZVOLTAREA MOBILITĂȚII GENERALE ȘI A MOBILITĂȚII ORGANELOR FONO-ARTICULATORII

1. Dezvoltarea mobilității tuturor părților corpului

- exerciții de mers (obișnuit cu opriri la comandă)
- exerciții de gimnastică pentru membre
- exerciții de gimnastică a trunchiului
- exerciții de gimnastică a gâtului și a capului
- exerciții de gimnastică a toracelui
- exerciții de gimnastică a abdomenului
- jocuri de mișcare însoțite de vorbire (imitarea spălatului, cântatul la pian, mersul ritmat)

2. Dezvoltarea mișcărilor expresivității faciale

- exerciții de clipire (concomitent și alternativ)
- umflarea și retragerea simultană a obrazilor
- umflarea alternativă a obrazilor
- trecerea aerului dintr-o parte în alta a cavității bucale
- suptul obrazilor
- imitarea surâsului și a râsului
- imitarea încrețirii și descrețirii frunții

3. Mobilitatea maxilarelor

- închiderea și deschiderea gurii (liber, cu rezistență)
- împingerea înainte și înapoi (retragerea maxilarului inferior)
- mișcarea maxilarului inferior de la stânga la dreapta
- coborârea și ridicarea maxilarului
- imitarea rumeșatului animalelor
- Mușcătura

4. Mobilitatea linguală

- scoaterea și retragerea ritmică a limbii
- limba în formă de săgeată, lopată, de jgheab și ceșcuță
- mișcarea limbii în sus și în jos, ghemuirea ei
- ștergerea dinților și a buzelor cu limba
- atingerea dinților de sus și de jos cu limba
- atingerea ritmică a colțurile buzelor
- orientarea ritmică a limbii către vârful nasului și către bărbie
- imitarea diferitelor fenomene ale naturii, tremuratul (bârr, mersul locomotivei, uuuuuu! Tu-cu, tucu, tu-cu!)

5. Mobilitatea labială

- sugerea cu buzele strâns lipie
- țuguire buzelor
- rânjetul
- acoperirea dinților de jos cu buza de sus și invers
- ținerea cu buzele a unui obiect care este tras
- fluieratul
- suflatul
- vibrarea buzelor
- strângerea buzelor
- strângerea buzelor și suflarea cu putere a aerului
- umflarea buzelor prin reținerea aerului în cavitatea bucală
- imitarea sforăitului calului
- acoperirea alternativă a buzelor
- formarea unei pâlnii ca la pronunțarea sunetelor u și o

6. Exersarea mușchilor palatului și a mușchilor faringelui

- căscarea cu retragerea limbii și a maxilarului inferior
- deglutiția
- imitarea tusei
- imitarea sforăitului
- imitarea tropăitului calului

7. Antrenarea mișcărilor gâtului

- întoarcerea capului lateral, înclinarea în jos, ridicarea, aruncarea pe spate cu expir pe gură
- lateral stânga - expir pe nas, înainte - expir pe gură, lateral dreapta - expir pe nas, înainte - expir pe gură

B. FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA RESPIRAȚIEI CORECTE;
DEZVOLTAREA AUZULUI FONEMATIC

1. Gimnastică respiratorie non-verbală

- suflat în lumânarea aprinsă, în batistă, cu paiul în apă, în trompetă, în morișcă, pe dosul mâinii, în spirometru
- umflarea balonului
- aburirea oglinzii
- mirositul unor sticlute de parfum
- inspir trei timpi – expir trei timpi
- inspir și expir alternativ pe nas și pe gură
- inspirație alternativ pe cele două nări

2. Gimnastică respiratorie verbală

- pronunțarea vocalelor rar, ritmic, prelung
- pronunțarea ritmică a consoanelor
- pronunțarea unor grupuri de vocale într-o singură expirație
- grupuri de sunete (de tipul: vocală-consoană) într-o singură expirație
- exerciții ritmice: exclamații, interjecții, jocuri
- numărutul, în expirație
- cuvinte omorganice

3. Dezvoltarea auzului fonematic

- recunoașterea și imitarea sunetelor din natură (onomatopee), pronunție șoptită, apoi cu voce tare, în ritmuri diferite, prelungit
- exerciții de recunoaștere și pronunțare a unor serii de silabe opuse – luate din cuvinte omorganice sau a silabelor simple opuse
- exerciții de diferențiere (consoane surde – sonore)
- diferențierea sunetelor cu punct de articulare apropiat
- exerciții de transformare a cuvintelor prin înlocuirea de sunete sau silabe
- exerciții de analiză fonetică (indicarea primului , ultimului sunet din cuvânt)
- completarea cuvântului cu prima silabă dată
- indicarea unui sunet omis
- exerciții de corelare (sunet-obiectul care îl produce)
- pronunțarea ritmică (proverbe, ghicitori, poezii cu ritm)
- jocuri hazlii – sunetul va fi de mai multe ori

C. FORMAREA PRICEPERILOR ȘI A DEPRINDERILOR DE PRONUNȚARE CORECTĂ A SUNETELOR ȘI CUVINTELOR

1. Exerciții pregătitoare pentru emiterea sunetelor și a pronunției corecte a sunetelor afectate:

- ❖ Imitarea sâsâitului șarpelui și a găscanului (sssss)
- ❖ Solicitarea liniștii (sssst)
- ❖ Imitarea sunetelor produse de insecte în zbor(bâzzz)
- ❖ Imitarea sunetului produs de mișcarea frunzelor, a coasei (fâșș)
- ❖ Zgomotul vântului (vâjjj)
- ❖ Zgomotul produs de tăierea cu foarfeca (țac)
- ❖ Sunetul șoriceilor (chiț, chiț)
- ❖ Fixarea pe mijlocul limbii a sondei sau a unui băț de chibrit (pentru s-z)
- ❖ Exerciții de diferențiere a poziției aparatului fono-articulator la sunetele siflante (s-z) față de șuierătoare (ș-j)

Pentru “S”

- emiterea unui jet de aer rece printre incisivi
- plasarea limbii la baza incisivilor inferiori
- direcționarea suflului de aer spre incisivi
- buzele deschise (colțurile retrase în părți)

Pentru “Z”

- exercițiile recomandate pentru “s”
- deplasarea laringelui spre părțile laterale prin masarea cu mâna
- pronunțarea prelungită și alternativă a vocalelor “u”, “i” (pentru coborârea și ridicarea laringelui)
- pronunțarea consoanelor “c-g”
- intonarea gamei vocalice (pentru antrenarea mișcărilor de deplasare a laringelui)
- imitarea gargarei

Pentru “Ș”

- exersarea cupei linguale (în afara și în interiorul cavității bucale)
- emiterea curentului de aer cald perceput pe dosul palmei (diferențierea de cel rece de la “s”)

Pentru “J”

- exerciții de antrenare a motricității limbii și buzelor
- realizarea vibrațiilor laringiene (ca la “z”)

Pentru “Ț”

- vârful limbii la incisivii superiori (ca pentru “ț”)
- suflarea și coborârea limbii la incisivii inferiori
- retragerea buzelor spre colțuri, împingerea limbi pe dinți și suflarea puternică

Pentru “ce-ci”

- pronunțarea prelungită a sunetului “ș” – concomitent cu aplicarea ușoară și repetată a lovirii sub bărbie
- exersarea cupei linguale

Pentru ”R”

- lățirea limbii până la molarii superiori; baza retrasă spre glotă, vârful relaxat și vibrând, vălul palatin ridicat, maxilarele între deschise, buzele tensionate spre comisuri
- întuirea palmei logopedului întoarsă în sus, cu vârful degetelor în mișcare, sugerând vibrațiile limbii

Pentru “f” și ”v”

- în emiterea acestor consoane labiodentale, expresia feței este liniștită
- buza superioară este ridicată, lăsând să se vadă incisivii superiori care se sprijină pe buza inferioară
- între incisivii superiori și buza inferioară se formează un canal mic, prin care se scurge aerul
- buza inferioară este contractată și trasă înapoi, acoperind dinții inferiori

Pentru “c” și “g”

- buzele și dinții se deschid în timpul pronunției lor, atât cât cere vocala care le precede
- în pronunțarea acestor sunete, ocluziunea este produsă de rădăcina limbii

Pentru “ge” – “gi”

- în emiterea sunetului “ge”, inițial buzele sunt puțin rotunjite, dinții se văd foarte puțin; după ocluziune, buzele iau poziția vocalei “e” (dj-e)
- pentru sunetul “gi”, inițial buzele sunt, de asemenea, puțin rotunjite, aproape că pentru vocala “o”; se văd dinții; după ocluziune, buzele iau poziția vocalei “o” (dj-i).

Pentru “che” – “ghe”

- în cazul consoanei “che”, imediat după explozia lui “c”, comisurile buzelor se îndepărtează și iau poziția emiterii sunetului “e”.
- în cazul consoanei “ghe” se observă același fenomen. În timpul emisiei, în perioada inițială înapoia incisivilor inferiori se vede vârful limbii și se observă mișcarea ei spre vălul palatin. Deschiderea gurii este ca pentru vocala “e”.

Pentru “chi” – “ghi”

- în cazul articulării consoanei “chi”, o dată cu explozia lui “c”, comisurile buzelor se îndepărtează puțin și iau poziția sunetului “i”.
- în cazul consoanei “ghi” se observă același fenomen. Vârful limbii este situat pe incisivii inferiori. O dată cu explozia lui “g”, comisurile buzelor se îndepărtează puțin și iau poziția sunetului “i”.

2. Emiterea sunetului – impostarea lui

- exerciții de recunoaștere auditivă și vizuală a sunetului-grafemului
- articularea corectă a sunetului în oglindă

- exerciții de percepere vizuală a palatogramelor – redarea acestora după modelul intuit
- articularea sunetului prin imitare și apoi independent
- pronunțarea sunetului cu voce crescândă în intensitate
- ex. de autocorectare prin raportare la modelul acustic oferit de profesor
- ex. de stabilire permanentă a corespondenței între sunet și literă, pe tot parcursul exercițiilor

3. Introducerea și consolidarea sunetului în silabe

- ex. de pronunție a unor silabe directe și apoi indirecte (reflectat și independent)
- ex. de formare și pronunție de slabe (directe, indirecte) care conțin consoane sonore
- ex. de asociere a silabelor cu un alt sunet – formare de cuvinte monosilabice
- asociere de silabe – formare de cuvinte bi- și polisilabice
- ex. de plasare a sunetului în diferite poziții în cuvânt

4. Introducerea și consolidarea sunetului în cuvinte

- ex. de pronunțare de cuvinte în care sunetul este precedat de o consoană
- ex. de pronunție de cuvinte în care sunetul este urmat de o consoană
- ex. de silabisire a locului sunetului în silabă, în cuvânt
- ex. de exemplificare de cuvinte care conțin sunetul impostat
- ex. de formare de cuvinte noi prin : omisiune, adăugire, înlocuire sunetului învățat
- ex. de pronunție d cuvinte paronime (insistând pe aspectul semantic)

D. AUTONOMIZAREA SUNETULUI

1. Autonomizarea sunetului în propoziție

- ex. de alcătuire și pronunțare de propoziții simple cu cuvinte ce conțin sunetul corectat în diferite poziții
- repovestiri
- ex. de alcătuire de propoziții dezvoltate – pornind de la propoziții simple
- ex. de pronunțare și scriere de fraze
- ex. de completare de propoziții

2. Introducerea sunetului corectat în vorbirea curentă

- repovestirea
- povestiri pe bază de imagini
- povestiri pe bază de tablouri
- povestirea conținutului unui text citit
- povestire după vizionarea unui diafilm
- povestirea după audierea unei casete
- ex. de scriere după dictare – urmată de citirea celor scrise
- ex. de realizare de compuneri
- ex. de memorizare și reproducere de versuri, ghicitori
- ex. de vorbire dialogată

TERAPIA TULBURĂRILOR DISLEXO-DISGRAFICE

TEMATICĂ SEMESTRIALĂ

Nr. Crt.	Sarcina urmărită	Semestrul		Observații
		I	II	
1.	Depistarea tuturor elevilor cu tulburări de limbaj; examinarea fiecărui elev pentru stabilirea profilului individual Precizarea diagnosticului (formă, gravitate, complexitate și elaborarea programelor colective de lucru (pe grupe) și a programelor individuale prin evaluarea: - potențialului auditiv, vizual, motric (testarea competențelor necesare însușirii scris-cititului) - lateralitatea - nivelul percepțiilor și reprezentărilor spațiale - nivelul de dezvoltare psihică - nivelul pronunției sunetelor, cuvintelor și a înțelegerii cuvintelor - nivelul achizițiilor lexico-grafice			
2.	Terapia propriu-zisă A. Înlăturarea negativismului față de actul citirii și scrierii; crearea dorinței de a se corecta și de a se implica în corectare. B. Dezvoltarea abilităților necesare însușirii citit-scrisului, înlăturarea tulburărilor acestora C. Discriminarea vizuală și kinestezic-motrică a literelor – inițiere în scriere D. Discriminarea propozițiilor în texte E. Perfecționarea citirii – realizarea unei citiri corecte, conștiente, expresive F. Îmbogățirea vocabularului	Permanent	Permanent	
3.	Evaluare finală			

OBIECTIV CADRU

Dezvoltarea capacității de scriere și citire corectă, însușirea spațiului grafic, citirea cu intonație și respectarea semnelor de punctuație

MODALITĂȚI DE REALIZARE A TERAPIEI TULBURĂRILOR LEXICO-GRAFICE EXERCII CONCRETE

A. Pregătirea copilului pentru însușirea actului lexico-grafic

1. Dezvoltarea auzului fonematic
 - ex. de imitare a sunetelor din natură
 - ex. de pronunție a unor silabe opuse – luate din cuvinte paronime
 - ex. de diferențiere a consoanelor surde de cele sonore
 - ex. de diferențiere a sunetelor cu punct de articulare apropiat
 - ex. de analiză fonetică – indicarea primului și a ultimului cuvânt din propoziție, a primului și ultimului sunet dintr-un cuvânt
 - ex. de pronunție ritmică
 - ex. de formare de cuvinte noi prin adăugarea, omisiunea, înlocuirea unui sunet
 - ex. de completare de cuvinte – prima silabă fiind pronunțată de logoped
 - ex. de corectare a pronunției sunetelor (unde este cazul)
2. Dezvoltarea forței musculare, a mișcărilor de finețe a brațelor și a mâinii, fixarea lateralității
 - ex. de coordonare motorie generală – prin imitație, apoi la cerere
 - ex. fizice de independență a mâinilor și a degetelor
 - ex. de gimnastică pentru o mână, pentru ambele mâini
 - ex. pentru agilitatea digitală, recizie motrică, delicatețea gestuală; executarea de acțiuni cu mâna dominantă:
 - să bată toba
 - să arunce zarurile
 - să încheie nasturi
 - să decupeze figuri
 - să desfășoare simple activități cu brațul dominant
 - să țină un baston în echilibru
 - să prindă mingea
 - ex. de trasare a unor cercuri de dimensiuni variabile
 - ex. de trasare a unor figuri geometrice
 - ex. de mers pe contururi
 - ex. de copiere de desene
 - ex. de colorare a unor litere de dimensiuni variabile
 - ex. de decupare a literelor
 - ex. de colorare și decupare a unor imagini de dimensiuni tot mai mici

3. Cunoașterea schemei corporale
 - ex. de situare corectă a obiectelor în spațiu în raport cu propriul corp sau cu alte obiecte
 - ex. de identificare, recunoaștere și denumire a schemei corporale proprii și a partenerului
 - ex. de gimnastică a membrelor superioare și inferioare – în oglindă (cu logopedul și față în față cu acesta)
4. Formarea structurii perceptiv-motrică de culoare
 - ex. de recunoaștere și denumire a culorilor
 - ex. de stabilire a unor asociații
 - ex. de folosire a culorii drept criteriu de clasare , de diferențiere
 - ex. de asociere corectă a cuvântului care denumește culoarea cu percepția unui obiect colorat
 - ex. pentru formarea deprinderii de a opera cu concepte de culoare – să numească culorile, să coloreze
5. Formarea structurii perceptiv-motrică de formă
 - ex. pentru intuirea și formarea noțiunii de formă
 - ex. de identificare a formei obiectelor
 - e. de denumire a obiectelor de o anumită formă
 - ex. de identificare a formei la pipăi
 - ex. pentru formarea comportamentului de discriminare: după apartenența la o anumită grupare, pe un fond complex de alte forme geometrice, a unor forme geometrice dintr-un complex de forme diferențiate prin mărime, culoare, poziție
6. Formarea structurilor perceptiv-motrice de: orientare, organizare, structurare spațială
 - ex. pentru cunoașterea, recunoașterea și denumirea noțiunilor spațiale:
 - Noțiuni de situații: stânga-dreapta; sus-jos; înainte-înapoi; pe-sub; înăuntru-înafara; lângă, departe-aproape, între.
 - Noțiuni de mărime: mic-mare-mijlociu; lung-scurt; lat-îngust; gros-subțire.
 - Noțiuni de poziție: în picioare-culcat; aplecat-drept; în față-în spate; curbat.
 - Ex. de stabilire a poziției obiectelor între ele, în raport cu propria persoană
 - Ex. de manipulare a obiectelor cu verbalizarea acțiunii
 - Ex. De comparare a obiectelor și de ordonare a celor de aceeași natură
 - Ex. de localizare a obiectelor în spațiu și în mișcare
 - Ex. de precizare a direcțiilor, pozițiilor
 - Ex. de plasare a obiectelor în diverse poziții spațiale cu verbalizare
 - Organizarea spațiului în raport cu propria persoană
7. Formarea capacității de orientare și structură temporală
 - ex. de formare a noțiunii de: înainte, după, prima dată, a doua oară, ieri, mâine, acum
 - ex. de stabilire a precedentei și succesoarei unei acțiuni
 - ex. de asociere a unei imagini cu o anumită perioadă a zilei, lunii, anului
 - ex. de asociere a unei acțiuni u timpul când a avut loc
 - ex. de imitare a unor ritmuri

8. Dezvoltarea acuității vizuale

- ex. de analiză vizuală a diferitelor părți componente ale unei imagini prezente
- ex. de sesizare a asemănărilor și deosebirilor, a lipsurilor unor imagini prezentate
- ex. de discriminare formă-fond
- ex. pentru realizarea coordonării mână-ochi
- ex. de dezvoltare a memoriei vizuale

9. Dezvoltarea acuității auditive

- ex. de analiză fonetică
- ex. de analiză fonetică, semantică a cuvintelor paronime
- ex. de diferențiere a sunetelor în cuvinte cunoscute și necunoscute
- ex. de dezvoltare a acuității auditive
- ex. pentru dezvoltarea percepției auditive
- ex. de discriminare verbală
- ex. de dezvoltare a atenției vizual-auditive

B. Inițierea în scriere și citire

1. Diferențierea auditivă a sunetelor simbolizate prin litere; diferențierea vizuală și kinestezico-motrică a literelor

- ex. pentru conștientizarea legăturii fonem grafem
- ex. pentru întuirea elementelor grafice componente ale literei
- ex. de descompunere a literei în părțile ei componente
- ex. de scriere a literei – pe tablă demonstrativ, pe caietul copilului și apoi de către copil
- ex. de orientare în spațiul grafic al caietului și de executare cu un fir continuu a semnelor grafice date
- ex. diferențiere a grafemelor cu dificultăți de natură: optică (u-n; m-n; a-o; c-e; e-l) și fonetică și auditivă (f-v; t-d; s-z; ș-j; c-g; ce-ge; ci-gi)

2. Scrierea și citirea de silabe; introducerea în cuvinte

- ex. de asocierea a consoanei cu o vocală (silabe directe-indirecte)
- ex. de distrugere a ordinei și succesiunii sunetelor-literelor în silabe
- ex. de descompunere a silabelor, cuvintelor, în litere, analiza lor fonetică, grafică, apoi sinteza și citirea acestora
- ex. de scriere a silabelor formate din trei litere, cu analiza lor fonetică prealabilă
- ex. de formare a unor silabe, cuvinte prin adăugarea unui element (ară-cară-scară)
- ex. de folosire a cuvintelor paronime insistând pe aspectul semantic (pară-bară; varsă-varză)
- ex. de compunere de cuvinte din silabe date
- ex. de completare de cuvinte cu silabe care lipsesc
- ex. de scriere și citire de cuvinte care conțin diftongi, triftongi, grupuri de consoane
- ex. de scriere și citire de cuvinte cu doi “i” la sfârșit
- ex. de scriere și citire de cuvinte cu “m” înainte de “p și b”
- ex. de scriere și citire de cuvinte ce conțin grupurile de litere
- ex. de scriere după dictare a unor cuvinte structurate după: - confuzia grafemelor similare (m-n, t-ț, c-e, s-ș); cuvinte articulate și nearticulate
- ex. de denumire în scris a unor imagini ce reprezintă obiecte, persoane, acțiuni – citirea lor

3. Scrierea și citirea unor propoziții, texte; discriminarea propozițiilor în text
 - ex. de scriere și citire a unor propoziții cu stabilirea numărului de cuvinte din propoziție și locul lor
 - ex. de copiere de text – citirea acestora pe sintagme cu respectarea semnelor de punctuație și a elementelor prozodice
 - ex. de scriere după dictare a unor texte scurte după dictare – cu sesizarea și respectarea regulilor ortografice
 - ex. de realizare a unor compuneri scurte – pe bază de cuvinte date sau imagini
 - ex. de descriere, în scris – a unor imagini sau tablouri, citirea lor
 - ex. de descriere în scris a unor întâmplări – citire
 - răspunsuri scrise la întrebări
 - ex. de formulare de propoziții pe bază de cuvinte date sau după imagini – folosind întâi forma de singular și apoi de plural
 - formulare de propoziții cu folosirea celor trei timpuri
 - formulare de propoziții folosindu-se forma de genitiv-dativ
 - ex. de descompunere a semnelor de punctuație, însoțită de exemplificarea acestora
 - ex. de formulare de propoziții afirmative, negative, interogative, exclamative
 - transcrierea corectă a unui text
 - ex. de scriere după dictare – texte bogate în semne de punctuație
4. Formarea deprinderilor de sinteză prin formarea unității de sintagmă
 - ex. de împărțire a textelor în sintagme – citirea model de către logoped, citirea asociat, logoped-copil, apoi citirea independent
 - ex. de redare într-o succesiune logică a conținutului textului citit – întâi pe baza întrebărilor puse de logoped apoi prin cuvinte proprii
 - ex. de citire în ritm propriu a textelor cu respectarea însă a intonației cerute de semnele de punctuație
 - ex. de citire a unor texte care conțin diftongi
 - ex. de citire de versuri, descrieri
 - ex. de scoatere a unor idei principale dintr-un text
5. Îmbogățirea vocabularului de propoziții pe baza unor cuvinte de sprijin sau imagini
 - Ex. de ordonare logică a unor cuvinte
 - Ex. de transformare a unor propoziții simple în propoziții dezvoltate
 - Ex. de reproducere a conținutului celor citite
 - Ex. de realizare a unei compuneri scrise după povestiri ilustrate
 - Ex. de organizare logică a unor texte încurcate